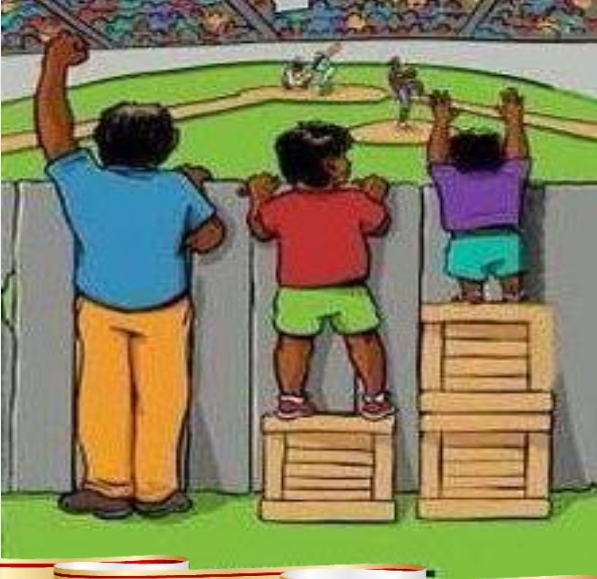

Ahlakî Davranışlar: ADALET

Memduh ÇELMELİ

Güzel Ahlaki Tutum ve Davranışlar

Ahlak	Davranış	Tutum	Değer
Mizaç, tabiat, huy. İnsanlarda bulunan iyi ve kötü tüm özellikleri kapsamakla birlikte daha çok güzel davranışlar için kullanılır.	İnsanların dışarıya yansıyan her türlü hal ve hareketleridir.	Bir sorunu ele alış biçimi, bir kimsenin bir sorun karşısında tuttuğu yol, davranış şeklidir.	Bir toplumda benimsenmiş ve yaşatılmakta olan her türlü duyuş, düşünüş,

❑ “O takva sahipleri ki, bollukta da darlıkta da Allah için harcarlar; öfkelerini yutarlar ve insanları affederler. Allah da güzel davranışta bulunanları sever.”

❑ İslam, insanlara iyiliği emretmiş ve kötülük yapmayı yasaklamıştır.
“... İyiliği emret, kötülükten alıkoy...” (Ayet)

❑ Hz. Muhammed’in yaşantısını örnek alan kişi iyi bir Müslüman olur.

“Andolsun, Allah’ın Resulünde sizin için Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah’ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır.” (Ayet) **“Sen elbette yüce bir ahlaka sahipsin.”** (Ayet)

❖ Önceleri inanç, ahlak konularında bir çok yanlışın içinde olan insanların kısa sürede yanlışlarından vazgeçip örnek şahsiyetlere dönüşmesinde Hz. Muhammed’in tutum ve davranışlarının rolü büyüktür.

“Allah’ın rahmeti sayesinde sen onlara karşı yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın onlar senin etrafından dağılıp giderlerdi...” (Âl-i İmrân, 159)

“Sizden biri kendisi için istediğini (Müslüman) kardeşi için de istemedikçe →

dinkulturuahlakbilgisi.com

(gerçek anlamda) iman etmiş olamaz.”
(Hz. Muhammed (s.a.v))

Adalet

Adalet, her şeyin ve herkesin hakkını vermek, orta yolu tutmak, ölçülü ve dengeli davranmaktır.

Adaletin uygulanmadığı yerde → Sosyal ve ekonomik dengesizlikler baş gösterir.
→ Haksızlık ve kargaşa, toplumu huzursuz eder

- ❑ "...Bir topluluğa, bir millete olan kininiz, sizi adaleti gerçekleştirmekten alıkoymasın..." (Ayet)
- ❑ "Muhakkak ki Allah, **adaleti**, iyiliği, yakınlarla yardım etmeyi emreder..." (Nahl suresi, 90)
- ❑ Peygamberimiz de (sav) "...İki kişi arasında adaletle hükmetmen sadakadır..." buyurarak adaletli olmanın önemini vurgulamıştır.

- ❑ Hz. Muhammed (sav) anne babanın çocuklarına eşit muamele yapmasının onların görevi olduğunu bildirmiştir:
- ❑ «Çocukların senin üzerindeki haklarından birisi de onlara eşit davranmandır.»
- ❑ "Allah'tan korkun, çocuklarınız arasında adaleti gözetin."

Haksızlığın karşısında susan dilsiz şeytandır.

Peygamberimiz Hz. Muhammed her fırsatta özellikle devlet başkanlarının adaletli olmasına vurgu yapmış ve kendisi de bu konuda örnek olmuştur.

- ❑ İslam'ın korumaya aldığı 5 esas: **Can, Akıl, Nesli, Malı, Din**
- ❑ Dinimiz, bu değerlere herhangi bir şekilde zarar verilmesini yasaklamıştır.

Adalet

- ❑ **Hakkı gözetmek**, adil olmak, her hak sahibine hakkını vermek demektir. İslâm, insanları hukuk önünde bir tarağın dişleri gibi eşit kabul etmiştir. Şahısların sosyal durumuna, soyuna, ırkına göre imtiyazlı (ayrıcalıklı) muamele yapılmasına müsaade etmemiştir.

Onca
"Nimet"
Varken,
Kul Hakkı
Yemeyin !

- ❑ Kişinin Allah'a karşı sorumluluklarını yerine getirmemesine «**Allah hakkı**» denir. Kişi tövbe ederse Allah bu hakkı affedebilir. Başkalarına karşı hak ihlallerinde bulunmaya ise «**kul hakkı**» denir. Kul hakkı, bizzat o kişilerin haklarını helal etmesi ile telafi edilebilir.

- ❑ Peygamberimiz, hakkı gözetme konusunda da Kur'an'da takdim edildiği gibi bizler için «**en güzel örnektir**». Bir konuda hüküm verirken insanlar arasında zengin-fakir, kuvvetli-zayıf, ırk, soy, cinsiyet ayrımı yapmamıştır. O, hayatı boyunca adaletten, dürüstlükten hiç ayrılmamıştır.

- ❑ Hz. Muhammed, gençliğinde Mekke'ye dışarıdan gelenlerin mal ve canlarını korumak amacıyla kurulan **Erdemliler Birliği'ne (Hılfu'l-fudul)** katılmış ve burada haksızlıklara karşı mücadele etmiştir.

- ❑ Peygamberlik öncesinde, "**Hacerü'l Esved'in**" Kabe'deki yerine konmasında çıkan anlaşmazlıkta, Hz. Muhammed'in onlar arasında hakem olmasına sevinmişlerdi çünkü biliyorlardı ki O, hakkı gözeten, güvenilir bir kişiliğe sahipti. O, Muhammedü'l-Emin'di

Adalet

- ❑ Hırsızlıkla suçlanan bir kadına, saygın bir aileden olduğu için ceza verilmemesi için aracılık edenlere Hz. Muhammed öfkelen-di. Öncekilerin suçluyu ceza verirken güçlü-zayıf ayrımı yapmaları sebebiyle helak olduklarını söyledikten sonra, **“Suçu işleyen kızım Fatıma da olsa onu cezalandırırdım.”** dedi.

- ❑ Hz. Muhammed, ibadetlerini yapan ancak kul hakkına uymayan kimseleri «**müflis**» (iflas etmiş) kişi olarak haber vermektedir. Çünkü böyle kimselerin ibadetten elde ettikleri sevaplarının, hakkını yediği kimselere dağıtılacağını elinde bir şeyin kalmayacağını ve gerçek iflasın da bu olduğunu söylemiştir.

- ❑ Bir gün torunları Hasan ve Hüseyin Peygamberimiz'den su istediler. Önce Hasan'a sonra da Hüseyin'e su verince kızı Hz. Fatıma, "Babacığım suyu neden önce Hasan'a verdin. Hasan'ı daha mı çok seviyorsun" diye sorunca Peygamberimiz: **“Hayır, ilk önce suyu Hasan istedi”** cevabını verdi.

- ❑ Hz. Muhammed: «**Hak sahiplerinden yana çıkıp hakkın yerini bulmasına yardımcı olanlar, insanların en hayırlılarıdır. İçinde, zayıf kimsenin incitilmeden hakkını alamadığı bir toplum yükselmez.**” buyurmuştur.

- ❑ Hz. Muhammed, vefatına yakın, **“Ey Müslümanlar, şayet birinize haksız bir muamelede bulunmuşsam onu ödemeye hazırım. Kimin hakkı varsa işte şahsım işte malım gelsin alsın.”** diyerek üzerinde hiç kimsenin hakkının kalmasını istememiştir.

Hakkınızı helal edin

Bizi **DİN**lemeye devam ediniz.

Memduh ÇELMELİ